

Innowacja pedagogiczna

1. Tytuł innowacji:

„Muzyka oraz gimnastyka ciała, buzi i języka“

Innowacja realizowana w Szkole Podstawowej im. Arkadego Fiedlera w Połajewie

2. Autor innowacji:

Karina Schubert, Paulina Galińska

3. Zakres innowacji:

Działaniem innowacyjnym zostaną objęci uczniowie klasy I a. Są to dzieci sześćioletnie w liczbie 22 osób, siedmioletnie – w liczbie 2 osób i 1 osoba ośmioletnia.

4. Czas trwania innowacji:

II półrocze roku szkolnego 2014/2015

1 raz w tygodniu – 30 minut.

5. Typ innowacji:

Metodyczna

6. Opis innowacji:

Z badań przesiewowych, prowadzonych co roku w naszej szkole wynika, że coraz więcej dzieci ma wadę wymowy i potrzebuje pomocy logopedycznej. Często przyczyną jest niska sprawność narządów artykulacyjnych, w szczególności języka, nieprawidłowy tor oddechowy, słabo rozwinięty słuch fonemowy, doskonalenia wymaga koordynacja słuchowo - ruchowa. Proponowane zajęcia nie zastąpią terapii logopedycznej dzieciom, które nie osiągnęły normy językowej, będą jednak stymulowały umiejętności językowe. Głównym założeniem innowacji jest to, aby dzieci przez systematyczny udział w ćwiczeniach korygowały istniejące zaburzenia, wspierały terapię logopedyczną oraz doskonały poprawną wymowę. Poprzez ćwiczenia usprawniające i korygujące funkcje oddechowe, połykania, motoryczne i percepcyjne, dziecko może osiągnąć możliwość pełnego i prawidłowego rozwoju. Aparat wykonawczy mowy, niezbędny do prawidłowej artykulacji obejmuje mięśnie warg, języka, podniebienia, strun głosowych oraz mięśnie oddechowe. Aparat odbiorczy mowy ma za zadanie różnicowanie słyszanych dźwięków. Innowacja ma na celu również rozwijanie pamięci, spostrzegawczości i szybkiej reakcji na sygnały. Ćwiczenia słowno - muzyczne pobudzają dziecko do aktywizowania aparatu mowy. Najlepszym sposobem

mobilizacji dziecka jest akompaniament naturalny i perkusyjny zaznaczający rytm słów, podkreślający metrum i pełniący funkcje ilustracyjne. Innowacja ta powstała na potrzeby dzieci sześciolletnich, które rozpoczęły naukę w klasie pierwszej.

7. Cele innowacji

Poprzez realizację zajęć logorytmicznych zakłada się intensyfikację rozwoju muzycznych zdolności, wrażliwości na muzykę. Dziecko będzie miało możliwość rozwijania poczucia rytmu i ekspresji ruchowej oraz muzycznych zainteresowań, dzięki czemu uzyska możliwość rozwoju swojego talentu muzycznego. Poprzez gimnastykę buzi i języka, prawidłowe oddychanie oraz rozwijanie słuchu fonemowego będziemy stymulować rozwój mowy, umiejętność sprawnego porozumiewania się, a także korygować zaburzenia mowy.

Cele szczegółowe:

- ◆ Prawidłowy rozwój fizyczny;
- ◆ Rozwijanie wrażliwości estetycznej i emocjonalnej;
- ◆ Rozwijanie muzykalności, poczucia tonalnego, poczucia rytmu i umiejętności muzyczno – ruchowych;
- ◆ Usprawnienie motoryki narządów artykulacyjnych oraz ich koordynacji;
- ◆ Wyrobienie i utrwalenie prawidłowego toru oddechowego;
- ◆ Kształcenie umiejętności uważnego słuchania;
- ◆ Rozwijanie percepcji słuchowej oraz kształcenie wrażliwości słuchowej;
- ◆ Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z zaburzeniami mowy.

8. Formy innowacji:

Ćwiczenia logorytmiczne

- Podczas zajęć realizowane są ćwiczenia typu:
 - ✓ Reakcja na dźwięk;
 - ✓ Słowo i dźwięk – dźwięk i słowo;
 - ✓ Słowo i obraz;
 - ✓ Słowo i rytm;
 - ✓ Słowo – dźwięk – świadomość własnego ciała;
 - ✓ Liczymy dźwięki;
 - ✓ Opowiadamy słowa;
 - ✓ Utrwalenie tekstu logopedycznego (piosenka i wiersz ortofoniczny, logopedyczny) oraz formy łączące poszczególne typy zadań
 - ✓ Podążanie za muzyką (ruch przestrzenny)
 - ✓ Odtwarzanie ruchem wszelkich pojawiających się w muzyce modyfikacji w zakresie akcentacji, tempa, dynamiki, melodii i frazy, artykulacji oraz rytmu;
 - ✓ Ćwiczenia w wiernym odtwarzaniu podawanych przez nauczyciela motywów rytmicznych:
 - ✓ Ćwiczenia w rytmizowaniu mowy;
 - ✓ Słuchanie i śpiewanie piosenek;

Ćwiczenia artykulacyjne wypracowują ruchy warg i języka oraz podniebienia, niezbędne przy wymowie każdej głoski. Realizacja każdej głoski wymaga odmiennego ułożenia narządów artykulacyjnych i innej pracy mięśni.

- Ćwiczenia warg i policzków,
- Ćwiczenia języka,
- Ćwiczenia podniebienia miękkiego,

Ćwiczenia oddechowe - oddychanie jest czynnością ważną dla poprawnego mówienia, a także dla prawidłowego rozwoju aparatu artykulacyjnego. W sytuacjach, kiedy dziecko nie mówi usta i szczęki dziecka powinny być zwarte, a powietrze powinno spokojnie wypływać przez jamę nosową. Ćwiczenia oddechowe mają na celu: wyrobienie oddechu przeponowego, poszerzenie pojemności płuc, rozróżnianie fazy wdechu i wydechu, wyrobienie umiejętności pełnego i szybkiego wdechu i wydłużenia fazy wydechowej, mówienia na wydechu, zsynchronizowania pauz oddechowych z treścią wypowiedzi, pogłębienie oddechu, dostosowanie długości wydechu do czasu trwania wypowiedzi, wydłużenie fazy wydechowej, zapobieganie niepożądanym zjawiskom - arytmia oddechowa, mówienie na wdechu oraz brak zgodności między rytmem oddychania a strukturą wypowiedzi. W każdym ćwiczeniu oddechowym połączonym z ruchowym przestrzegamy zasady zgodności faz ruchu z fazami oddechowymi: przy uniesieniu ramion w górę - wdech nosem, przy opuszczeniu - wydech ustami, przy wyproście tułowia - wdech nosem, przy skłonie - wydech ustami.

Ćwiczenia słuchowe i ortofoniczne

Ćwiczenia ortofoniczne mają za zadanie doskonalenie i usprawnianie wymowy tak, aby była ona zgodna z ustalonymi zasadami.

9. Ewaluacja innowacji

- ✓ dokumentacja – dziennik zajęć (tematyka zajęć oraz frekwencja uczniów),
- ✓ badania przesiewowe przeprowadzone 2 razy w roku- na początku i pod koniec innowacji
- ✓ bezpośrednia obserwacja dzieci
- ✓ analiza ich wypowiedzi, rozmowy z dziećmi
- ✓ występy muzyczne dzieci w czasie uroczystości szkolnych
- ✓ ankieta skierowana do rodziców uczniów klasy I a
- ✓ samoocena realizujących innowację nauczycieli.
- ✓ ocena i opinia dyrektora